

Skatteutskottets betänkande

1999/2000:SkU12

Vissa skattefrågor med anledning av att aktiebolag
skall kunna förvärva egna aktier, m.m.

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker i betänkandet regeringens förslag till reglering av de inkomstskatte- och kupongskattefrågor som aktualiseras av att vissa aktiebolag enligt proposition 1999/2000:34 skall kunna förvärva egna aktier. Utskottet tillstyrker också förslag rörande uttag av kupongskatt i samband med nedsättning av aktiekapitalet genom inlösen av aktier eller genom nedsättning av aktiens nominella belopp samt vid fusion och likvidation. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 10 mars 2000. Utskottet tillstyrker slutligen en ändring rörande beskattningen vid överlåtelser till underpris av lagerfastigheter. Dessa regler föreslås tillämpas på överlåtelser som sker den 7 december 1999 eller senare. Reservationer har avgivits av m-, kd- och fp-ledamöterna.

Propositionen

Regeringen (Finansdepartementet) föreslår i proposition 1999/2000:38 att riksdagen antar de i propositionen framlagda förslagen till

1. lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624),
2. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:000),
3. lag om ändring i lagen (1999:000) om ikraftträdande av inkomstskattelagen.

Regeringen har i propositionen Förvärv av egna aktier (prop. 1999/2000:34) föreslagit att publika aktiebolag vars aktier är noterade vid en börs, en auktoriserad marknadsplats eller någon annan reglerad marknad skall kunna förvärva egna aktier (s.k. återköp). Detsamma har föreslagits gälla för motsvarande publika skade- och livförsäkringsaktiebolag som får dela ut vinst. Regeringen tar i denna proposition upp dels inkomstskattefrågor, dels kupongskattefrågor som aktualiseras av de föreslagna möjligheterna till återköp. I propositionen behandlas även uttag av kupongskatt i samband med nedsättning av aktiekapitalet genom inlösen av aktier eller genom nedsättning av aktiens nominella belopp samt vid fusion och likvidation. Kupongskatt betalas av den som inte skall betala inkomstskatt i Sverige för utdelning från bl.a. aktiebolag. Slutligen behandlas vissa överlåtelser av lagerfastigheter.

De inkomstskattefrågor som uppkommer vid återköp är dels hur den som överlåter aktien till bolaget (aktieägaren) skall beskattas, dels hur aktiebolaget skall beskattas om bolaget i sin tur överlåter den återköpta aktien.

Beträffande den skattemässiga behandlingen av aktieägarens överlåtelse till aktiebolaget gör regeringen den bedömningen att denna skall anses som en avyttring. Reavinstbeskattning skall då ske. Detta gäller emellertid inte om aktien är en s.k. kvalificerad aktie som omfattas av de särskilda skatteregler som gäller för sådana aktieägare som varit verksamma i betydande omfattning i fåmansföretag. I dessa situationer skall i stället vinsten behandlas som en utdelning.

Ett aktiebolag som återköpt en egen aktie kan förfara på två sätt. Aktien kan dras in genom nedsättning av aktiekapitalet. Ett annat alternativ är att bolaget överlåter den återköpta aktien. Oavsett vilket alternativ bolaget väljer innebär förslaget att det inte skall medföra några skattekonsekvenser för bolaget. Bolaget skall heller inte ha rätt att göra avdrag för en reaförlust.

Beträffande investmentföretag föreslås att egna aktier inte skall ingå i underlaget för schablonintäkten eller avskattningsintäkten.

Kupongskatt skall tas ut i de fall återköp sker efter ett förvärvserbjudande som har riktats till samtliga aktieägare eller samtliga ägare till aktier av ett visst slag. Det föreslås att kupongskatt i framtiden skall tas ut även vid utbetalningar till aktieägare i samband med nedsättning av överkursfonden. Vid fusion skall kupongskatt tas ut på ett eventuellt kontantvederlag i motsats till vid likvidation då kupongskatt även i fortsättningen skall tas ut på hela det utskiftade värdet. Rätt till återbetalning av viss kupongskatt föreligger i dag om aktien har förlorat sitt värde till följd av att ett bolag upplösts inom ett år från det att utbetalning vid likvidation blev tillgänglig för lyftning. Denna tid föreslås förlängd till två år.

I lagen (1998:1600) om beskattningen vid överlåtelser till underpris och i reglerna om verksamhetsöverlåtelser i lagen (1998:1603) om beskattningen vid fusioner, fissioner och verksamhetsöverlåtelser föreslås en ändring av rättelsekaraktär. Ändringen innebär att vid en överlåtelse av en lagerfastighet skall överlåtaren återföra gjorda värdeminskningsskattavdrag som har gjorts vid beskattningen men inte i räkenskaperna. De nya reglerna föreslås tillämpas på överlåtelser som sker den 6 december 1999 eller senare.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 10 mars 2000.

Lagförslagen har intagits som bilaga till betänkandet.

Motionerna

1999/2000:Sk17 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) vari yrkas

1. att riksdagen avslår förslaget om särbehandling av fåmansföretag vid återköp och inlösen av egna aktier i enlighet med vad som anförts i motionen,

2. att riksdagen avslår förslaget om att kupongskatt skall tas ut vid återköp och inlösen av egna skatter i enlighet med vad som anförts i motionen.

1999/2000:Sk18 av Johan Pehrson och Karin Pilsäter m.fl. (fp) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär att den snarast återkommer med förslag vad gäller den kupongskattemässiga behandlingen av återköp och inlösen som överensstämmer med de förslag som återfanns i promemorian Vissa skattefrågor med anledning av att aktiebolag skall kunna förvärva egna aktier, m.m.

1999/2000:SkU12

1999/2000:Sk19 av Holger Gustafsson m.fl. (kd) vari yrkas

1. att riksdagen avslår proposition 1999/2000:38 i de delar som avser förändringar till följd av proposition 1999/2000:34 Förvärv av egna aktier,

2. att riksdagen hos regeringen begär förslag om avskaffad dubbelbeskattnings på utdelningsinkomster i enlighet med vad som anförts i motionen.

Utskottet

Nya associationsrättsliga regler vid förvärv av egna aktier

Ett aktiebolag får enligt aktiebolagslagen (1975:1385) inte teckna eller förvärva egna aktier. Förbudet syftar till att skydda bolagets borgenärer och förhindra spekulation och stödköp i egna aktier. Aktiebolag får dock förvärva egna aktier vid övertagande av en affärsrörelse där aktierna ingår i rörelsen, vid inlösen av aktier på grund av maktnissbruk och vid inrop på auktion av aktier som har utmätts för bolagets fordran. En aktie som förvärvats på något av dessa sätt skall dras in genom nedsättning av aktiekapitalet eller säljas senast tre år efter förvärvet – annars är aktien ogiltig. Förbudet gäller även bankaktiebolag och försäkringsaktiebolag. Vissa särregler om förvärv av egna aktier för att underlätta rörelsen finns i bankrörelselagen och lagen om värdepappersrörelse.

Regeringen har i proposition 1999/2000:34 Förvärv av egna aktier föreslagit en ny associationsrättslig reglering rörande förvärv av egna aktier. Förslaget, som nyligen har beretts av riksdagens lagutskott (bet. 1999/2000:LU9), innebär i korthet följande. Publika aktiebolag, vars aktier är noterade vid en börs, en auktoriserad marknadsplats eller annan reglerad marknad, skall få förvärva och överlåta egna aktier. Förvärvet skall få ske på en börs, en auktoriserad marknadsplats eller någon annan marknad inom EES. Finansinspektionen skall kunna ge tillstånd till förvärv på marknad utanför EES. Förvärv skall också få ske efter ett erbjudande riktat till samtliga aktieägare eller samtliga ägare av aktier av ett visst slag. Innehavet av egna aktier skall få utgöra högst 1/10 av bolagets samtliga aktier. Egna aktier som förvärvats i strid mot bestämmelserna skall avyttras inom sex månader. Överlåtelse av egna aktier skall antingen ske i form av nyemission eller på en marknad i överensstämmelse med vad som gäller för förvärvet.

Gällande rätt

Det finns inte några särskilda skatteregler för de situationer då ett bolag förvärvar, äger respektive avyttrar egna aktier. Däremot finns det regler om beskattning när ett bolag avyttrar andra aktier. Den skattemässiga hanteringen är beroende av vilken typ av tillgång aktien utgör i bolagets verksamhet. Aktier och aktieanknutna finansiella instrument som utgör lager beskattas enligt vanliga regler för näringsverksamhet. För övriga aktier, näringsbetingade aktier och kapitalplaceringsaktier, beräknas intäkt av näringsverksamhet enligt reavinstreglerna.

Det finns heller inte några särskilda skatteregler som skall tillämpas på den som överlåter en aktie till det bolag som gett ut den. Av allmänna regler inom kapitalbeskattningen följer att den överlåtande aktieägaren anses ha avyttrat aktierna och att reavinstbeskattning skall ske för fysiska personer och för juridiska personer vid överlåtelse av kapitalplaceringsaktier och näringsbetingade aktier. Om aktien i fråga utgör lager hos överlåtaren sker beskattning som vid försäljning av vilken lagertillgång som helst.

Kupongskatt skall betalas av den som inte betalar inkomstskatt i Sverige för utdelning (men inte reavinst) på aktier i svenska aktiebolag och andelar i svenska värdepappersfonder. Till utdelning hänförs även utbetalning till aktieägare vid inlösen av aktier i samband med nedsättning av aktiekapital eller reservfond, bolagets likvidation samt vid utbetalning av fusionsvederlag. Utbetalning i samband med fusion och likvidation omfattas av ett återbetalningsförfarande (restitution) av kupongskatt som indirekt innebär att avdrag medges för anskaffningskostnaden för aktien.

Propositionen

Propositionen behandlar inkomstskatte- och kupongskattefrågor med anledning av att, som redovisats ovan, vissa aktiebolag föreslås få förvärva egna aktier. Enligt propositionen skall publika aktiebolag utan skattemässiga konsekvenser kunna förvärva och överlåta egna aktier. Återköpta aktier som ingår i handelslager skall dock inkomstberäknas enligt vanliga regler för näringsverksamhet. Handel med egna aktier genom derivatinstrument (optioner, terminer) skall behandlas lika med handel direkt med egna aktier, dvs. ett aktiebolag skall kunna utfärda, förvärva eller överlåta derivatinstrument med egna aktier som underliggande tillgång utan att detta föranleder beskattning eller avdragsrätt. Ett investmentföretags innehav av egna aktier eller derivatinstrument vars underliggande tillgångar består av sådana aktier skall inte ingå i underlaget för schablonintäkt eller avskattningsintäkt.

Från aktieägarens synvinkel skall återköpta aktier anses ha avyttrats och aktieägaren skall beskattas enligt reavinstreglerna. Om aktiebolaget överlåter en återköpt aktie mot ett vederlag som understiger marknadsvärdet för aktien skall detta inte medföra utdelningsbeskattning hos förvärvaren.

Förslaget att endast vissa publika bolag för närvarande skall kunna återköpa egna aktier motiveras delvis av det särskilda regelsystem (de s.k. 3:12-reglerna) som gäller vid beskattning av aktieägare i fåmansföretag som i betydande omfattning varit verksamma i företaget. Enligt en karensbestämmelse gäller de särskilda skattereglerna i vissa fall under fem beskattningsår efter det att företaget upphört att vara ett fåmansföretag. En särskild utredare ser för närvarande över 3:12-reglerna. Utredaren kommer också att se över den skattemässiga behandlingen av återköp i privata bolag. I avvaktan på en ny lagstiftning för beskattning av aktieägare i fåmansföretag bör särskilda regler gälla för återköp i de situationer då aktieägare i ett noterat publikt aktiebolag på grund av den nämnda karensen omfattas av 3:12-reglerna. Inom detta system behandlas vinst som uppkommer vid nedsättning av aktiekapitalet i företaget genom inlösen av aktier som utdelning. Enligt propositionen skall vinst som uppkommer vid avyttring av en kvalificerad aktie till det återköpande aktiebolaget betraktas som en utdelning. Den som äger en kvalificerad aktie skall inte genom att överlåta aktien till bolaget och därefter köpa tillbaka den kunna omvandla aktien till en okvalificerad aktie.

I kupongskattesammanhang skall återköp hänföras till utdelning och skatt skall tas ut när ett aktiebolag återköpt aktier efter ett förvärvserbjudande riktat till alla aktieägare eller alla ägare till aktier av ett visst slag. Vid återköp som sker på börsen har säljaren inte någon vetskap om vem som köper aktierna. Inte heller har central värdepappersförvarare eller förvaltare någon sådan kännedom. Kupongskatt kan av praktiska skäl inte tas ut i dessa fall. Om återköpen däremot sker genom riktade erbjudanden till aktieägarna föreligger inte samma problem. Kupongskatt bör av fiskala skäl tas ut i de situationer där det är praktiskt möjligt, dvs. i de fall återköp sker genom ett förvärvserbjudande riktat till samtliga aktieägare eller samtliga ägare till aktier av ett visst slag.

Vid utbetalningar till aktieägare i samband med nedsättning av överkursfonden skall kupongskatt tas ut. Vid fusion skall endast kontantvederlag utgöra underlag för kupongskatt medan vederlag i form av aktier undantas från sådan skatt. Möjligheten till återbetalning av kupongskatt vid fusioner slopas. I stället införs en regel som reglerar anskaffningskostnaden för aktier som utgjort fusionsvederlag när bolaget likvideras. Därvid skall anskaffningskostnaden för aktier i det övertagande bolaget vara aktieägarens anskaffningskostnad för aktierna i det övertagna aktiebolaget. Fristen för återbetalning av kupongskatt vid likvidation förlängs från ett till två år.

Propositionen avviker således från promemorian – Vissa skattefrågor med anledning av att aktiebolag skall kunna förvärva egna aktier, m.m. (dnr Fi 1999/2419), eftersom i promemorian föreslogs att kupongskatt inte i något fall skulle tas ut vid återköp av egen aktie. Som följd härav föreslogs att kupongskatt heller inte skulle tas ut vid inlösen av aktier. Synpunkter har framförts om att utländska aktieägare diskrimineras i förhållande till aktieägare som är hemmahörande i Sverige, bl.a. beroende på att rätt till restitution av kupongskatt inte föreligger vid nedsättning av aktiekapitalet. Rent fiskala intressen men även risken för skatteplanering och

skatteundandraganden talar emellertid enligt regeringens uppfattning för att kupongskatten behålls vid inlösen och att inlösen av aktier behandlas på samma sätt som hittills i kupongskattesammanhang. Återköp av aktier företer vissa likheter med inlösen av aktier vid nedsättning av aktiekapitalet som således utgör sådan utbetalning på vilken kupongskatt i dag skall utgå. Det talar, menar regeringen, för att även återköp bör jämföras med utdelning i kupongskattehänseende.

De skatterättsliga bestämmelserna föreslås träda i kraft vid samma tidpunkt som de föreslagna nya associationsrättsliga reglerna om aktiebolags förvärv av egna aktier, dvs. den 10 mars 2000.

Motionerna

I motion Sk17 yrkande 1 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) yrkas avslag till förslaget om särbehandling av fåmansföretag vid återköp och inlösen av aktier. Enligt motionen har Moderaterna i flera år motionerat om en förändring av 3:12-reglerna som innebär en oacceptabel diskriminering av fåmansbolagen. I motionen yrkas också avslag till förslaget om att kupongskatt skall tas ut vid återköp och inlösen av egna aktier (yrkande 2) som enligt motionen diskriminerar utländska aktieägare som vid inlösen av aktier saknar rätt till avdrag för anskaffningskostnaden.

I motion Sk19 yrkande 1 av Holger Gustafsson m.fl. (kd) yrkas avslag på propositionen vad gäller de ändringar i skattereglerna som föranleds av att aktiebolag skall kunna förvärva egna aktier. Enligt motionen är det angeläget att motverka skattemässig inlåsnings av kapital i företagen men motionärerna ifrågasätter den metod regeringen här valt. Riksdagen bör enligt motionärerna i stället begära förslag om slopad dubbelbeskattning på utdelningsinkomster (yrkande 2).

Enligt motion Sk18 av Johan Pehrson och Karin Pilsäter (fp) accepterar Folkpartiet propositionens inkomstskattemässiga huvudinriktning, men partiet är kritiskt till förslaget om kupongskatt som man anser diskriminerar utländska aktieägare. Motionärerna anser att regeringen snarast skall återkomma med ett förslag rörande den kupongskattemässiga behandlingen av återköp och inlösen som överensstämmer med Finansdepartementets promemoria.

Utskottets ställningstagande

Förslaget om återköp av egna aktier är en anpassning till vad som gäller i flertalet europeiska länder och syftar till att skapa nya möjligheter för aktiebolag att föra tillbaka överskottsmedel till aktieägarna. Målet är ett effektivare utnyttjande av bolagens och näringslivets resurser. Beroende på i vilken utsträckning återköp av aktier kommer att ersätta utdelningar beräknas den varaktiga statsfinansiella kostnaden till ca 400 miljoner kronor per år. Detta innebär enligt utskottet en betydande lättnad i kapitalbeskattningen. Yrkandet om helt slopad utdelningsskatt som Kristdemokraterna för fram i motion Sk19 yrkande 1 och 2 framstår däremot i detta ärende som alltför vidlyftigt med tanke på de statsfinansiella effekterna. Utskottet har i samband

med den senaste budgetberedningen (bet. 1999/2000:SkU1y) avstyrkt motsvarande förslag med hänvisning till att ett slopande av skatten på aktieutdelningar inte är ett verksamt medel för att öka de större företagens investeringsbenägenhet. För de små och medelstora företagen ansåg utskottet att man inte kan bortse från att den personliga kapitalinkomstbeskattningen inverkar på avkastningskravet och därmed i viss mån fungerar som en skatt på företagens investeringar. Utskottet erinrade om att detta förhållande har beaktats genom de särskilda lätnader som sedan 1997 gäller vid beskattningen av utdelningar och reavinster på onoterade aktier. Finansutskottet och riksdagen följde utskottet (bet. 1999/2000:FiU1).

Som Moderaterna påtalar i motion Sk17 yrkande 1 innehåller propositionen inte några förslag rörande fåmansbolagen utan endast en interimistisk lösning för de publika aktiebolag som på grund av karensbestämmelsen omfattas av 3:12-reglerna. Regeringen har i den delen framhållit att 3:12-systemet är föremål för en översyn som också skall innefatta den skattemässiga behandlingen av återköp i privata bolag och att frågan i avvaktan på utredningen bör anstå. Utskottet har samma uppfattning.

I motsats till motionärerna i motion Sk17 yrkande 2 och Sk18 delar utskottet regeringens bedömning att inlösen och återköp i kupongskattehänseende så långt möjligt bör behandlas på samma sätt och att kupongskatt av statsfinansiella skäl bör tas ut i de fall det är praktiskt möjligt, dvs. i de fall återköp sker genom ett förvärvserbjudande riktat till samtliga aktieägare eller samtliga ägare till aktier av ett visst slag.

Sammanfattningsvis anser utskottet att regeringens bedömningar och förslag i propositionen är väl avvägda och utskottet tillstyrker propositionen i här berörda delar. Motionerna Sk17 yrkandena 1 och 2, Sk18 och Sk19 yrkandena 1 och 2 avstyrks därmed.

Propositionen i övrigt

Med sikte på 2000 och 2001 års taxeringar föreslås en ändring av rättelsekaraktär vid tillämpning av de upphävda lagarna om överlåtelse av fastighet till underpris (UPL) respektive lagen om beskattning vid fusioner, fissioner och verksamhetsöverlåtelse (FUL). Förslaget innebär att värdeminskningsavdrag som har gjorts vid beskattningen men inte i räkenskaperna skall återföras till beskattning när en lagerfastighet överläts och bestämmelserna i UPL respektive FUL är tillämpliga på överlåtelsen. Enligt förslaget skall de nya reglerna tillämpas på överlåtelse som sker fr.o.m. dagen efter det att propositionen överlämnats till riksdagen.

En rättelse föreslås vidare av en felaktig hänvisning i 3 kap. 8 mom. tredje stycket i den upphävda lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt som uppkommit i ett tidigare lagstiftningsärende. De bägge ändringarna görs genom bestämmelser i ett nytt 5 kap. i lagen om ikraftträdande av inkomstskattelagen.

Utskottet tillstyrker i sak propositionen även i dessa delar men återkommer nedan med några justeringar i förslagen till lagtext.

Propositionens lagförslag 2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:1230) om ikraftträdande av inkomstskattelagen bör enligt utskottet justeras på följande sätt. Med hänsyn till att propositionen kom in till riksdagen den 6 december 1999 bör 5 kap. 7 § tillämpas på underprisöverlåtelser som sker den 7 december 1999 eller senare och inte som föreslagits den 6 december eller senare. I samma lagrum bör lagtexten förtydligas. Orden ”som har gjorts vid beskattningen men inte i räkenskaperna” bör skjutas in mellan orden ”värdeminskningssavdrag” och ”återföras”. Slutligen bör ikraftträdande- och övergångsbestämmelsen ha följande lydelse: ”Denna lag träder i kraft den 10 mars 2000. De nya bestämmelserna, utom 5 kap. 7 §, tillämpas på omständigheter som inträffat efter ikraftträdandet”. De aktuella justeringarna i lagtexten framgår av utskottets hemställan. Med detta tillstyrker utskottet lagförslagen.

Övriga frågor

Utskottet har noterat att en ändring i 5 kap. 3 § skattebetalningslagen av förbiseende inte sattes i kraft från årsskiftet vid behandlingen av förslaget om ny inkomstskattelag (bet. 1999/2000:SkU2). Felet bör rättas till i detta ärende genom en ändring i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (1999:1300) om ändring i skattebetalningslagen. Utskottets lagförslag framgår av hemställan.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *vissa skattefrågor med anledning av att aktiebolag skall kunna förvärva egna aktier*

att riksdagen med bifall till proposition 1999/2000:38 i denna del samt med avslag på motionerna 1999/2000:Sk17 yrkandena 1 och 2, 1999/2000:Sk18 och 1999/2000:Sk19 yrkandena 1 och 2 godtar regeringens förslag,

res. 1 (m, fp) - delvis

res. 2 (kd) - delvis

2. beträffande *propositionen i övrigt*

att riksdagen med bifall till proposition 1999/2000:38 i denna del godtar regeringens förslag,

3. beträffande *lagförslagen*

att riksdagen med anledning av proposition 1999/2000:38 i denna del och vad utskottet ovan anfört och hemställt

dels antar de vid propositionen fogade förslagen till

1. lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624),

2. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),

dels antar det i proposition 1999/2000:38 framlagda förslaget till

Regeringens förslag

Utskottets förslag

5 kap. 7 §

Om en fastighet som är lagertillgång överläts den 6 december 1999 eller senare till underpris enligt bestämmelserna i den upphävda lagen (1998:1600) om beskattningen vid överlåtelser till underpris skall, i stället för vad som sägs i 17 § nämnda lag, värdeminskningsavdrag återföras till beskattning. Motsvarande gäller i fråga om värdeminskningsavdrag som inte har gjorts i räkenskaperna enligt 23 § i den upphävda lagen (1998:1603) om beskattningen vid fusioner, fissioner och verksamhetsöverlåtelser om en sådan fastighet överläts genom en verksamhetsöverlåtelse efter nämnda tidpunkt.

Om en fastighet som är lagertillgång överläts den 7 december 1999 eller senare till underpris enligt bestämmelserna i den upphävda lagen (1998:1600) om beskattningen vid överlåtelser till underpris skall, i stället för vad som sägs i 17 § nämnda lag, värdeminskningsavdrag som har gjorts vid beskattningen men inte i räkenskaperna återföras till beskattning. Motsvarande gäller i fråga om värdeminskningsavdrag som inte har gjorts i räkenskaperna enligt 23 § i den upphävda lagen (1998:1603) om beskattningen vid fusioner, fissioner och verksamhetsöverlåtelser om en sådan fastighet överläts genom en verksamhetsöverlåtelse efter nämnda tidpunkt.

Denna lag träder i kraft den 10 mars 2000 och tillämpas på omständigheter som inträffat efter ikraftträdandet.

Denna lag träder i kraft den 10 mars 2000. De nya bestämmelserna, utom 5 kap. 7 §, tillämpas på omständigheter som inträffat efter ikraftträdandet.

res. 1 (m, fp) - delvis

res. 2 (kd) - delvis

4. beträffande övriga frågor
att riksdagen antar följande

Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

Härigenom föreskrivs i fråga om skattebetalningslagen (1997:483) att ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (1999:1300) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Utskottets förslag

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2000 och tillämpas från och med den 1 januari 2001. De nya

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2000 och tillämpas från och med den 1 januari

bestämmelserna i 2 kap. 2 §, 3 kap. 1 §, 5 kap. 4 § första stycket 1 och 12 kap. 9 a § samt upphävandet av 2 kap. 3 § tillämpas *dock* från och med ikraftträdandet.

- 2001 om inte annat följer av punkterna 2 och 3.
2. De nya bestämmelserna i 2 kap. 2 §, 3 kap. 1 §, 5 kap. 4 § första stycket 1 och 12 kap. 9 a § samt upphävandet av 2 kap. 3 § tillämpas från och med ikraftträdandet.
 3. De nya bestämmelserna i 5 kap. 3 § tillämpas från och med den 10 mars 2000.

1999/2000:SkU12

Denna lag träder i kraft den 10 mars 2000

Stockholm den 10 februari 2000

På skatteutskottets vägnar

Arne Kjörnsberg

I beslutet har deltagit: Arne Kjörnsberg (s), Carl Fredrik Graf (m), Lisbeth Staaf-Igelström (s), Per Rosengren (v), Kenneth Lantz (kd), Carl Erik Hedlund (m), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Ulla Wester (s), Marie Engström (v), Desirée Pethrus Engström (kd), Yvonne Ruwaida (mp), Rolf Kenneryd (c), Johan Pehrson (fp), Per-Olof Svensson (s), Stefan Hagfeldt (m), Bengt Niska (s) och Lars Lilja (s).

Reservationer

1. Vissa skattefrågor med anledning av att aktiebolag skall kunna förvärva egna aktier (mom. 1 och mom. 3 i motsvarande del) – m, fp

Carl Fredrik Graf (m), Carl Erik Hedlund (m), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Johan Pehrson (fp), och Stefan Hagfeldt (m) har

dels anfört följande:

Propositionen innehåller i huvudsak de inkomstskatte- och kupongskattefrågor som aktualiseras av att vissa aktiebolag enligt proposition 1999/2000:34 skall kunna förvärva egna aktier. Vi har under flera år krävt att dubbelbeskattningen på aktier helt skall slopas och vidhåller givetvis denna uppfattning. Vi noterar att proposition 38 innebär en lättnad i utdelningsbeskattningen och att förslaget därför är ett steg i rätt riktning. Vi godtar propositionens inkomstskattemässiga huvudinriktning men anser att

propositionen skall avslås på två punkter. Vi accepterar inte diskrimineringen av fåmansbolagen som enligt vår mening är oacceptabel. Det finns inte någon anledning att i avvaktan på en översyn av 3:12-reglerna införa särregler vid förvärv av egna aktier som innebär en högre beskattning av denna grupp företagare. Vi är i kupongskattehänseende kritiska till att propositionen diskriminerar utländska aktieägare i förhållande till svenska aktieägare. Kupongskatt bör, i enlighet med Finansdepartementets promemoria, inte tas ut vid förvärv och inlösen av egna aktier. Regeringen bör snarast återkomma med ett sådant förslag.

dels vid moment 1 och moment 3 i motsvarande del hemställt:

1. beträffande *vissa skattefrågor med anledning av att aktiebolag skall kunna förvärva egna aktier*

att riksdagen med bifall till motionerna 1999/2000:Sk17 yrkandena 1 och 2 och 1999/2000:Sk18 och med anledning av motion 1999/2000:Sk19 yrkandena 1 och 2 avslår proposition 1999/2000:38 såvitt rör fåmansföretag och uttag av kupongskatt och som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts,

3. beträffande *lagförslagen*

att riksdagen till följd av vad ovan anförts och hemställts gör den ändringen i de vid proposition 1999/2000:38 fogade förslagen till

1. lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)

att i 2 § första stycket definitionen av egen aktie utgår och att i andra stycket vad som sägs om att till utdelning skall hänföras utbetalningar till aktieägare vid bolagets förvärv av egna aktier utgår,

2. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

dels att i 57 kap. 2 § andra meningen utgår,

dels att 6 a § utgår,

3. lag om ändring i lagen (1999:1230) om ikraftträdande av inkomstskattelagen

att 5 kap. 2 och 3 §§ utgår.

2. Vissa skattefrågor med anledning av att aktiebolag skall kunna förvärva egna aktier (mom. 1 och mom. 3 i motsvarande del) – kd

Kenneth Lantz (kd) och Desirée Pethrus Engström (kd) har

dels anfört följande:

Förvärv av egna aktier innebär ett brott mot själva aktiebolagsidén och Kristdemokraterna yrkade i lagutskottet avslag till proposition 1999/00:34. Ur beskattningssynpunkt är det främst angeläget att motverka inlåsnings av kapital i företag. Regeringens förslag är i det avseendet inte bra och Kristdemokraterna förespråkar en annan metod, nämligen att dubbelbeskattningen på utdelningsinkomster avskaffas. Genom en sådan förändring uppnås – i motsats till regeringens förslag – en effektivare resursanvändning i näringslivet samtidigt som skattereglerna blir enkla och generella. Man uppnår också överensstämmelse i beskattningen av banksparande respektive

aktiesparande och mellan noterade respektive onoterade privata och publika bolag. Kristdemokraternas förslag sammantaget med de redan föreliggande möjligheterna för företag att återföra överskottsmedel till aktieägarna innebär en förbättrad resursanvändning i hela näringslivet. Vi yrkar därför avslag till proposition 1999/2000:38 i denna del och anser att regeringen snarast bör återkomma med ett förslag om avskaffad dubbelbeskattning på utdelningsinkomster.

dels vid moment 1 och moment 3 i motsvarande del hemställt:

1. beträffande *vissa skattefrågor med anledning av att aktiebolag skall kunna förvärva egna aktier*

att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:Sk19 yrkandena 1 och 2 och med anledning av motionerna 1999/2000:Sk17 yrkandena 1 och 2 och 1999/2000:Sk18 avslår proposition 1999/2000:38 i denna del och som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts,

3. beträffande *lagförslagen*

att riksdagen till följd av vad ovan anförts och hemställts gör den ändringen i de vid proposition 1999/2000:38 fogade förslagen till

1. lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)

att i 2 § första stycket definitionen av egen aktie utgår och att i andra stycket vad som sägs om att till utdelning skall hänföras utbetalningar till aktieägare vid bolagets förvärv av egna aktier utgår,

2. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

dels att 39 kap. 14 och 17 §§ utgår,

dels att 48 kap. 6 a § utgår,

dels att i 57 kap. 2 § andra meningen utgår,

dels att 6 a § utgår,

3. lag om ändring i lagen (1999:1230) om ikraftträdande av inkomstskattelagen

att 5 kap. 1–6 §§ utgår.

Sammanfattning.....	1
Propositionen.....	1
Motionerna	2
Utskottet	3
Nya associationsrättsliga regler vid förvärv av egna aktier.....	3
Vissa skattefrågor med anledning av att aktiebolag skall kunna förvärva egna aktier	4
Propositionen i övrigt.....	7
Lagförslagen	8
Övriga frågor.....	8
Hemställan	8
Reservationer.....	10
1. Vissa skattefrågor med anledning av att aktiebolag skall kunna förvärva egna aktier (m, fp)	10
2. Vissa skattefrågor med anledning av att aktiebolag skall kunna förvärva egna aktier (kd).....	11
Bilaga.....	13